

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **S. s.r.o.**, V., zast. JUDr. I. P. advokátom, H., D. proti žalovanej: **JUDr. V. O.**, správkyňa konkurznej podstaty úpadcu: S. s.r.o., R., D., H., o určenie pravosti, výšky a poradia prihlásenej pohľadávky, na odvolanie žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 15. mája 2007 č.k. 52 Cbi 84/2006-36, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 15. mája 2007 č.k. 52 Cbi 84/2006-36 **z r u š u j e** a vec vracia súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Banskej Bystrici napadnutým rozsudkom určil, že pohľadávka žalobcu vo výške 14 830 203,30 Sk je v rámci konkurzného konania na majetok úpadcu S. s.r.o. so sídlom R., D., ktoré konkurzné konanie je vedené na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 46K 56/2005, pohľadávkou s právom na oddelené uspokojenie, a to z predaja nehnuteľností patriacich úpadcovi, ktoré sú zapísané na

LV č. X. k.ú. M., obec D. ako stavba bez súpisného čísla označená ako D1- požiarna zbrojnica, garáž, ktorá stojí na pozemku KN parc. č. X., ako aj pozemkov KN parc. č. X. zastavané plochy a nádvorie o výmere 452 m², KN parc. č. X. zastavané plochy a nádvorie o výmere 2928 m² parc. č. X. zastavané plochy a nádvorie o výmere 1256 m², a na

LV č. X. k.ú. K., obec D. ako stavba Z. klubu s. č. 352 stojaca na pozemku KN parc. č. X. a stavba z. klubu s. č. 455 stojaca na pozemku KN parc. č. X., ako aj pozemkov KN parc. č. X. zastavané plochy a nádvorie o výmere 841 m², KN parc. č. X. zastavané plochy

a nádvoria o výmere 785 m², KN parc. č. X. zastavané plochy a nádvoria o výmere 448 m² a KN parc. č. X. zastavané plochy a nádvoria o výmere 584 m².

Žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania.

Podľa odôvodnenia rozsudku žalobca sa domáhal svojou žalobou určenia pravosti, výšky a poradia prihlásenej pohľadávky, ktorú mu správkyňa konkurznej podstaty na prieskumnom pojednávaní poprela.

Podľa odôvodnenia žaloby Krajského súdu v Banskej Bystrici uznesením súd upovedomil žalobcu ako veriteľa úpadcu, že žalovaná na prieskumnom pojednávaní poprela jeho pohľadávku žalobcu ako veriteľa úpadcu čo do pravosti a výšky v celom rozsahu prihlásenej pohľadávky, t.j. vo výške 14 830 203,30 Sk s tým, že žalovaná zaradila pohľadávku žalobcu do iného poradia, nakoľko poprela žalobcom uplatnené oddelené uspokojenie prihlásenej pohľadávky. V uznesení stanovil súd lehotu 30 dní na podanie žaloby, v rámci ktorej je žalobca povinný uplatniť poradie svojej prihlásenej pohľadávky na súde.

Vzhľadom na to, že žalobca si prihlásil do konkurzného konania svoju pohľadávku ako pohľadávku, ktorá bola uznaná v notárskej zápisnici z 2.9.2005, pričom spoločnosť S. s.r.o. prihlásenú pohľadávku v tejto notárskej zápisnici uznala a súhlasila s jej exekúciou, má žalobca za to, že v danom prípade sa jedná o vykonateľnú pohľadávku, ktorú je v zmysle ust. § 23 ods. 3 ZKV v prípade popretia povinný uplatniť na súde ten, kto takúto pohľadávku poprel, žalobca sa v žalobe zamerá len na uplatnenie poradia – oddeleného uspokojenia svojej prihlásenej pohľadávky.

Súd sa oboznámil s konkurznou prihláškou a z dokladov k nej priložených zistil, že žalobca ako postupník uzavrel dňa 22.8.2005 s postupcom spoločnosťou O. s.r.o., T. zmluvu o postúpení pohľadávok, ide o pohľadávky vo výške 6 730 203,30 Sk, 1 141 805 Sk a 3 624 898,30 Sk, ktoré žalobca zdokladoval faktúrami priloženými k prihláške. Všetky faktúry, ktoré mal súd k dispozícii boli úpadcom prevzaté a na týchto faktúrach sa nachádzala pečiatka úpadcu.

Žalovaná namietala, že uvedené faktúry sa nenachádzajú v účtovníctve a nie sú tam ani doklady o príjme pôžičky. Žalobca však predložil súdu príjmové pokladničné doklady č. P 461B z 1.8.2005 na sumu 800 000 Sk, č. P 208 z 9.5.2005 na sumu 1 300 000 Sk, č. P 344 z 31.3.2003 na sumu 6 000 000 Sk. Súd mal predložené príjmové pokladničné doklady a úpadca nijakým spôsobom nespochybňoval prijatie pôžičky od J. B..

Z týchto dôvodov mal súd zato, že pohľadávka žalobcu vo výške tak ako si ju prihlásil je oprávnená a dôvodná.

Žalovaná namietala aj zaradenie pohľadávky žalobcu ako pohľadávky s právom na oddelené uspokojenie s poukazom na ust. § 14 ods. 1 písm. f) ZKV.

Žalobca uzavrel s úpadcom ako záložcom Zmluvu o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam dňa 22.8.2005, ktorej vklad bol povolený dňa 12.9.2005 pod č. V 1076/2005. V predmetnej zmluve záložca vyhlásil, že je výlučným vlastníkom nehnuteľnosti, ktoré sú v zmluve presne špecifikované. Súd mal za to, že nárok žalobcu ohľadne práva na oddelené uspokojenie pre jeho pohľadávku je dôvodný, nakoľko podľa názoru súdu žalobca získal právo na oddelené uspokojenie na základe zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam, ktorá bola zavkladovaná dňa 12.9.2005, teda po podaní návrhu na vyhlásenie konkurzu, ktorý bol podaný dňa 15.8.2005 a zákon rieši len situáciu, že zanikajú práva na oddelené uspokojenie ak ich veritelia získali v posledných dvoch mesiacoch pred podaním návrhu na vyhlásenie konkurzu. Keďže zákon neuvádza, že zanikajú práva na oddelené uspokojenie aj v prípade, že ich veritelia získali po podaní návrhu na vyhlásenie konkurzu, súd žalobe v celom rozsahu vyhovel.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 150 O.s.p. v spojení s § 25 ods. 2 a 33 ods. 1 písm. b) ZKV.

Proti tomuto rozsudku sa odvolala žalovaná a navrhla ho zmeniť a žalobu zamietnuť a rozhodnúť o trovách odvolacieho konania.

Nesúhlasí s právnym názorom konajúceho súdu, pretože jeho výklad § 14 písm. f) ZKV poškodzuje veriteľov, ktorí včas a riadne uplatnili prihláškou svoje pohľadávky, ktoré vznikli ku dňu vyhlásenia konkurzu. Zákon o konkurze v záujme ochrany veriteľov podľa nej výslovne uvádza, že dva mesiace pred podaním návrhu na vyhlásenie konkurzu zanikajú práva na oddelené uspokojenie a tvrdí, že po podaní návrhu na vyhlásenie konkurzu nie je možné majetok dlžníka – úpadcu zaťažiť záložným právom.

Je presvedčená, že spísanie notárskej zápisnice o postúpení pohľadávky zo strany konateľa úpadcu bolo jednoznačne účelové. Potvrzuje to podľa nej aj skutočnosť, že účtovná evidencia úpadcu tieto pohľadávky neviduje. Zámerne dochádza k postúpeniu pohľadávky z faktúr v r. 2003 a r. 2005, ktoré faktúry v prípade, že boli riadne a včas predložené ku dňu 22.8.2005, museli byť v účtovníctve úpadcu riadne zaevidované a zaúčtované. Namietá, že sa súd nevysporiadal v plnom rozsahu s podanou žalobou, pretože neskúmal pravosť a výšku

prihlásenej pohľadávky tak, ako sa domáhal určovacou žalobou žalobca, ale určil len jej poradie.

K odvolaniu žalovanej zaujal stanovisko žalobca, ktorý navrhol rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

Je názoru, že dôvody, pre ktoré žalovaná podala odvolanie nie sú takej právnej relevancie, aby boli spôsobilé zmeniť rozhodnutie súdu prvého stupňa. Podľa neho sa súd prvého stupňa so všetkými dôvodmi, ktoré žalovaná uvádza vo svojom odvolaní, v rámci prejednávania veci zaoberal a správne ich posúdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky prejednal odvolanie podľa § 212 ods. 1 a § 214 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že je dôvodné.

Zo spisového materiálu odvolací súd zistil, že Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením zo dňa 6.12.2005 č.k. 46 K 56/2005 vyhlásil konkurz na majetok úpadcu S. s.r.o. D. a za správcu konkurznej podstaty ustanovil JUDr. V. O..

Žalobca si uplatnil konkurznou prihláškou pohľadávku vo výške 14 830 203,30 Sk ako pohľadávku s právom na oddelené uspokojenie. Spoločnosť S. s.r.o. v notárskej zápisnici z 2.9.2005, pohľadávku uznala a súhlasila s jej exekúciou a preto žalobca má zato, že ide o vykonateľnú pohľadávku, ktorú v prípade popretia je povinný na súde v zmysle § 23 ods. 3 ZKV uplatniť ten, kto pohľadávku poprel.

Správkyňa konkurznej podstaty na prieskumnom pojednávaní poprela predmetnú pohľadávku, čo do pravosti a výšky v celom rozsahu prihlásenej pohľadávky a zaradila ju do iného poradia.

Súd uznesením zo dňa 24.11.2006 upovedomil veriteľa spornej pohľadávky, že správkyňa konkurznej podstaty na prieskumnom pojednávaní poprela jeho pohľadávku čo do pravosti aj výšky v celom rozsahu 14 830 203,30 Sk a zaradila jeho pohľadávku do iného poradia, ako si veriteľ uplatnil v prihláške; poprela právo veriteľa na oddelené uspokojenie podľa § 28 ZKV. Súd v uznesení stanovil veriteľovi spornej pohľadávky lehotu 30 dní od doručenia na podanie žaloby na určenie svojho práva na tomto súde a vyzval veriteľa, aby v tej istej lehote uplatnil poradie svojej pohľadávky žalobou na tomto súde. V závere odôvodnenia tohto uznesenia sa uvádza, že vzhľadom na to, že sa veriteľ nezúčastnil prieskumného pojednávania súd, podľa § 23 ods. 6 ZKV týmto upovedomuje veriteľa, že jeho pohľadávka z dôvodu jej popretia na prieskumnom pojednávaní ostala sporná čo do pravosti, výšky a poradia.

Z tohto štylisticky síce neveľmi vydareného znenia upovedomenia je jasné, že súd vyzval žalobcu, aby podal žalobu o určenie pravosti a výšky prihlásenej pohľadávky ako aj jej poradia.

Podľa názoru odvolacieho súdu žalobca to aj urobil. Svedčí o tom rubru /záhlavie žaloby/ podanej žaloby a konštatuje to aj súd I. stupňa v úvode odôvodnenia napadnutého rozhodnutia keď píše, že žalobca sa žalobou zo dňa 12.12.2006, doručenou súdu dňa 18.12.2006 domáhal určenia pravosti, výšky a poradia prihlásenej pohľadávky, ktorá mu bola správkyňou konkurznej podstaty na prieskumnom pojednávaní popretá.

V zmysle § 79 ods. 1 druhá veta O.s.p. z návrhu na začatie konania musí byť zrejmé, čoho sa navrhovateľ domáha.

Je nesporné, že predmetná žaloba podľa jej záhlavia znie na určenie pravosti, výšky a poradia prihlásenej pohľadávky, v petite sa navrhuje určenie, že pohľadávka žalobcu vo výške 14 830 203,30 Sk je v rámci presne označeného konkurzného konania pohľadávkou s právom na oddelené uspokojenie a to z predaja presne označených nehnuteľností patriacich úpadcovi.

Z porovnania enunciátu napadnutého rozsudku s uvedeným záhlavím a petitom žaloby je jasné, že súd rozhodol o petite žaloby zameranej na poradie, nie o celom návrhu označenom na rubre, teda aj o pravosti a výške prihlásenej pohľadávky.

Z odôvodnenia rozsudku a jeho porovnania s obsahom spisu, konkrétne vyjadrení žalovanej je zrejmé, že súd sa nezaoberal ani nevysporiadal s námietkami žalovanej týkajúcimi sa pravosti a výšky popretej pohľadávky, teda enunciát i odôvodnenie napadnutého rozsudku sa vzťahuje len na otázku poradia popretej pohľadávky.

Na tomto základe odvolací súd konštatoval, že súd I. stupňa nielenže nerozhodoval o celom žalobnom návrhu, ale ho ani neprejednal, to značí nevykonan potrebné dokazovanie navrhované najmä žalovanou, ktorá v priebehu celého konania i v odvolaní namietala, že spísanie notárskej zápisnice a postúpenie pohľadávky konateľom spoločnosti zo dňa 22.8.2005 bolo jednoznačne účelové, že konateľ spoločnosti vedel o podaní návrhu na vyhlásenie konkurzu a pokiaľ by si súd osvojil názor, že po podaní návrhu na vyhlásenie konkurzu možno zaťažiť dlžníka – úpadcu, došlo by k poškodeniu ostatných veriteľov. Žalovaná vychádza pritom zrejme z ust. § 4b ods. 1 písm. a/ v spojení s ust. § 4b ods. 3 ZKV podľa ktorého po doručení návrhu dlžníka na vyhlásenie konkurzu súdu alebo po doručení návrhu na vyhlásenie konkurzu súdom dlžníkovi dlžník je povinný zdržať sa konania

smerujúceho k zmenšeniu jeho majetku s výnimkou bežnej obchodnej činnosti a zo skutočnosti, že návrh na vyhlásenie konkurzu bol výklad doručený dňa 15.8.2005, zápisnicu spísala notárka dňa 2.9.2005 a zmluva o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam bola uzavretá dňa 22.8.2005. Označenie spomenutých právnych aktov žalovanou ako spísaných účelovo nevyhnutne vyvoláva potrebu, aby súd ex offio posúdil tieto právne úkony zo zreteľa § 39 Obč. zák. Súd síce spomenuté námietky žalovanej uviedol, ale sa nimi vôbec nezaoberal.

Odvolací súd sa preto stotožnil s názorom odvolateľky, že súd sa nevysporiadal v celom rozsahu s podanou žalobou, pretože neskúmal pravosť a výšku prihlásenej pohľadávky tak, ako sa žalobca domáhal, ale určil len poradie.

Odvolací súd považuje za potrebné dodať, že interpretácia § 14 ods. 1 písm. f/ ZKV súdom je reštriktívna, zužujúca a preto znením zákona neodôvodnená. Základným spôsobom výkladu určitého výrazu je výklad gramatický, logický pričom logikou zisťujeme základný obsah výrazu a gramatickým a systematickým výkladom ho spresňujeme.

Na uvedenom základe odvolací súd napadnutý rozsudok súdu 1. stupňa podľa § 221 ods. 2 O.s.p. zrušil a vec vrátil súdu 1. stupňa na ďalšie konanie, v ktorom súd rozhodne predovšetkým o pravosti a výške pohľadávky a následne aj o jej poradí.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave dňa 21. februára 2008

JUDr. J. Štefanko, v.r.

predseda senátu